

Heinolan osallistuminen alueelliseen apuvälinekeskukseen

1636/06.07.01/2016

Sotela 22.11.2016 § 143

Valmistelija: johtava ylilääkäri Kirsi Timonen, puh. 050-323 3627, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Apuvälinepalvelut on tarkoitettu henkilöille, joiden toimintakyky on rajoittunut vamman, sairauden, ikääntymisen tai kehitysviivästymän vuoksi. Apuvälineiden avulla pyritään tukemaan, ylläpitämään tai parantamaan näiden henkilöiden toimintakykyä ja ehkäisemään toimintakyvyn heikentymistä sekä tukemaan itsenäisyyttä. Päävastuu apuvälinepalvelujen järjestämisessä on kunnilla ja kuntayhtymillä. Terveyslainsäädännön 29 § mukaan kunnan on järjestettävä potilaan sairaanhoitoon liittyvä lääkinällinen kuntoutus, joihin kuuluvat myös apuvälinepalvelut.

Päijät-Hämeen alueella on alueellisesti PHKS:n kanssa tehty yhteistyötä apuvälineiden osalta jo vuodesta 2007 alkaen sekä PHSOTEY:ään kuuluvien Aava- kuntien, että myös Peruspalvelukeskus Oivan kuntien kanssa. Vain Lahti ja Heinola eivät ole olleet aiemmin mukana. Nyt yhteistyötä on tarkoitus laajentaa alueelliseksi apuvälinekeskukseksi. Myös Sysmä on lähdössä mukaan yhteistyöhön. Tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaat saavat tarvitsemansa apuvälineet samojen periaatteiden mukaisesti koko Päijät-Hämeen alueella ja että apuvälineiden tarve arvioidaan ammattitaitoisesti kuntoutusylilääkärin toimesta sekä kilpailutukset hoidetaan keskitetysti kustannusten hallitsemiseksi. Heinolan oma apuvälineyksikkö on pieni, haavoittuva ja etenkin kalliimpien apuvälineiden hankinnassa hyvin pieni ostaja, jolloin ei saada etua kilpailutuksissa. Lisäksi apuvälineiden osalta päätökset eivät aina ole yhteneväisiä, vaan voivat vaihdella verrattuna muihin Päijät-Hämeen kuntiin.

Heinolassa on vuonna 2015 lainattu 4285 erilaista apuvälinettä joko lyhyt- tai pitkäaikaisiin lainauksiin. Oman apuvälinekeskuksen kustannukset olivat vuonna 2013 231.431,44€ ja vuoden 2015 tilinpäätöksessä jo 354.691,37€. Nousua kustannuksissa on siten yli 50% kahdessa vuodessa.

Nyt suunniteltu yhteinen malli on alustavasti tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2017.

Alueellinen apuvälinekeskus tarkoittaisi PHSOTEYn selvityksen mukaan sitä, että:

- potilaille kotiin tai vastaavaan palveluun luovutettavat perus-

apuvälineet: luovutus käyttöön ja lainaus tapahtuvat potilaan kotikunnassa.

- keskus ei sisällä osastojen kalustoa eikä apuvälineitä
- lähipalvelut tukeutuvat apuvälinekeskukseen, jossa tehdään keskitetysti apuvälineiden kilpailutus sekä toimintakäytäntöjen ohjaus ja neuvonta, määräaikaisten palauttamattomien apuvälinelainauksen automaattinen palautuskehoitus kirjeenä, kuolleiden henkilöiden palauttamattomien lainauksen automaattinen palautuskehoitus, tietojärjestelmän pääkäyttäjäyys
- alueella on yhteiset apuvälineiden luovutusperusteet, yhteiset apuvälinevarastot, yhteinen tietojärjestelmä, yhteinen apuvälinebudjetti
- apuvälinepäätökset tekee yhtymän kuntoutusylilääkäri (sähköinen prosessi ja automaattinen tiedoksianto potilaalle kirjepostina)
- jokaisesta apuvälinelainauksesta ja -luovutuksesta yhtymä laskuttaa hinnaston mukaisen apuvälinelainausmaksun potilaan kotikunnasta (myös vapaa valinta, ulkokuntalaiset)
- vakuutusyhtiöpotilaat, sotainvalidit, turvapaikanhakijat yms. vastaavat erityistilanteet oman laskutusmallin mukaisesti eli laskua ei lähetetä kotikuntaan
- tulevaisuudessa Heinolassa olisi apuvälinepalvelua ja -huoltoa myös nykyistä laajemmalle alueelle
- apuvälinevastaava ja muu kuntoutushenkilökunta toteuttaa sovitut linjat asiakaspalvelussa, tilaa huollot ja korjaukset, pesut ja puhdistukset, kuljetukset, osallistuu aktiivisesti kehittämiseen, tekee inventaarion vuosittain

PHSOTEYn apuvälinelainauksen hinnasto v. 2016

Hinnat ovat voimassa sekä ESH- että PTH-puolella. Jokaisesta lainauksesta on laskutettu hinnaston mukainen kertamaksu, joka on sisältänyt huollon ja kuljetuksen

RYHMÄ 0 Kynärsauvat, ei lainausmaksua 0 €

RYHMÄ 1 Muut apuvälineet, kuin hintaluokassa 0, 2, 3 ja 4 mainitut 47 €

RYHMÄ 2 Peruukit, rintaproteesit, ortopediset jalkineet, jalkateräortoosit (tukipohjalliset) 325 €

RYHMÄ 3 Painehaavapatjat ja -alustat, nojapuut ja seisonatuet, ylä- ja alaraajaproteesit, henkilönostolaitteet, sähkö- säätöiset sängyt 501 €

RYHMÄ 4 Sähkökäyttöiset pyörätuolit ja -mopot, porraskiipijät, ympäristönhallintalaitteet 5 522 € (menevät jo nyt PHSOTEYn kautta)

Liitteenä olevassa taulukossa on verrattu kalliimpien apuvälineiden (ryhmien 2 ja 3) hankintoja omana toimintana ja apuvälinekeskuksesta hankittuna vuoden 2015 hankintamäärillä. Sähköpyörätuolit ym. menevät jo nyt keskussairaalan kautta.

Heinolan osalta tämä tarkoittaa, että

- yhtymä laajentaa Effector-järjestelmän lisenssiä ja tilaa konversion vanhoista tiedoista Effectoriin,
- tämän konversion hinta tulee Heinolan maksettavaksi (noin 5000 € PHSOTEYn arvion mukaan), lisenssi jää yhtymälle, Heinolan oma apuvälinetietojärjestelmä jää pois käytöstä
- henkilökunta jää edelleenkin Heinolan työntekijöiksi
- apuvälineiden uusimisprosessiin voidaan tehdä muutoksia, esim. näkövammaisten apuvälineiden, rintaproteesien ja peruukkien uusimisen keskittäminen yhtymän kuntoutusohjauspalveluna riittävän asiantuntemuksen varmistamiseksi
- lainausmaksut kattavat apuvälineiden hankinnat, kuljetuksen, huollon, puhdistuksen ja varaston vuokran (sovittava erikseen apuvälineyksikön kustannusvastuu/laskutusmalli)
- Heinola toimittaa erittelyn TP2015 tasossa käytetyt eurot apuvälinehankinnat, korjaukset, huolto (oma ja ostopalvelu), varosat, kuljetukset, apuvälinevaraston vuokran jotka huomioidaan yhtymän apuvälineyksikön budjetissa
- Heinola hankkii Effector- yhteensopivan viivakooditarratulostimen (arvioitu hinta noin 1700 €) ja langattoman viivakoodilukijan (arvioitu hinta noin 800 €) apuvälineiden merkitsemistä, lainaustoimintaa ja inventaariota varten, jos sellaisia ei vielä ole käytössä
- Heinola tekee apuvälinevaraston inventaarion ennen konversiota ja uuden ohjelman käyttöönoton alussa
- Valvontaa ajatellen lokitietojen osalta yhtymässä on ohjeistettu pyytämään tiedot kirjallisesti lomakkeella. Effectorissa on lokitiedot. Effector on potilasrekisteri. Heinola on omalta osaltaan rekisterinpitäjä.

Virkamiehet ja Heinolan kuntoutuskoordinaattori katsovat, että Heinolan on järkevää olla mukana alueellisessa apuvälinekeskuksessa ja toiminnan kehittämisessä erityisesti asiakkaiden tasavertaisuuden, toiminnan laadun sekä kustannusten nousun hillinnän varmistamiseksi.

Esityslistan liitteenä 1

- Hintavertailutaulukko

Ehdotus:	Sosiaali- ja terveystoiminta (KK): Sosiaali- ja terveystoiminta päätää, että Heinola lähtee mukaan perustettavaan alueelliseen apuvälinekeskukseen.
Päätös:	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku:	oikaisuvaatimusohje, kunnallisasiat

Tiedoksianto:

Virallinen ote

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä /
Marja Mikkelsen ja Maria Virkki
Kirsi Timonen, johtava ylilääkäri

Kopio